

Savonlinnan kaupunki

Arviointikertomus vuodelta 2017

Tarkastuslautakunta 15.5.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY.....	3
1.1	Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet	3
1.2	Kokoonpano	3
1.3	Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta.....	4
2	TASEKIRJAN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE	4
3	EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI.....	6
4	ASETETTUJEN STRATEGISTEN, TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN.....	6
4.1	Keskushallinto.....	6
4.2	Sosiaali- ja terveystoiminta	10
4.3	Sivistystoimen toimiala	12
4.4	Tekninen toimiala	14
4.5	Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	19
5	HENKILÖSTÖ	21
5.1	Yleistä.....	21
5.2	Henkilöstön eläköityminen	22
5.3	Työhyvinvointi ja poissaolot	22
6	TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	23
7	SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA	24
8	YHTEENVETO	25
9	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE	26

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ, KOKOONPANO JA TYÖSKENTELY

1.1 Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunta on lakisääteinen toimielin, jonka valtuusto kuntalain 121 §:n mukaan asettaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle vuosittain arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on myös valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta ja, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, lautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Lisäksi lautakunnan tulee valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Savonlinnan kaupunginvaltuuston 1.6.2017 hyväksymän hallintosäännön 49 §:n mukaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121 ja 125 §:ssä säädetään, lautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Lautakunnan on tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi ja huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi lautakunnan on tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.2 Kokoonpano

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 11 jäsentä: puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä yhdeksän (9) muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Vuonna 2012 valittu tarkastuslautakunta lopetti toimintansa 31.5.2017 ja uusi lautakunta valittiin valtuuston kokouksessa 12.6.2017.

<u>Tarkastuslautakunnan jäsenet 31.12.2017</u>	<u>Varajäsenet</u>
Nousiainen Markku, puheenjohtaja	Piepponen Maarit
Valkonen Esa, varapuheenjohtaja	Haverinen Urpo
Condit Stephen	Liefländer-Leskinen Luise
Hannonen Tapani	Repo Esko
Immonen Merja	Laamanen Jari
Jantunen Mikko	Kokkonen Jori
Kiesiläinen Merja	Kurki-Norrena Ulla
Loikkanen Marjut	Immonen Jouko
Nousiainen Marja Sisko	Luukkainen Sirpa
Ronkanen Teija	Koponen Arto
Tiainen Lauri	Suokas Aila

Tarkastuslautakunnan esittelijänä, sihteerinä ja kokousasioiden valmistelijana on toiminut sisäinen tarkastaja Soili Leinonen.

Vuoden 2017 hallinnon ja talouden tarkastajana on toiminut kaupunginvaltuuston 27.3.2017 § 28 tilintarkastusyhteisöksi valitsema PwC Julkistarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Elina Hämäläinen. Tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin.

1.3 Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta

Nykyinen tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa syksyn aikana. Lisäksi 26.10.2017 järjestettiin toimialojen ja keskushallinnon johtavien viranhaltijoiden kuulemista varten arviointi- ja strategiapäivä.

Valtuustokaudelle 2017 – 2021 on laadittu toimintasuunnitelma, johon vuoden 2017 toimintaohjelma on pohjautunut. Kevään 2018 toimintaohjelma hyväksyttiin 15.11.2017.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kaupunginhallituksen toimintakertomuksessa (tasekirja) esittämään tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintaan pöytäkirjojen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pyytämiensä selvitysten avulla. Kokouksissaan vuonna 2017 lautakunta on arviointikertomuksen laatimista varten kuullut kaupungin virkamiesjohtoa ja vuoden 2018 puolella lisäksi pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja, sisäistä tarkastajaa, varhaiskasvatuspäällikköä, teknistä johtajaa sekä kaupunginjohtajaa ja talousjohtajaa.

Lautakunta on toimintakauden alussa päättänyt, että tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ilmoittavat kirjallisesti tiedossaan olevat lautakuntatyöhön vaikuttavat sidonnaisuudet. Ilmoitetut esteellisyydet on otettu arviointityössä huomioon.

Tilintarkastaja on suorittanut työnsä vuoden 2017 tarkastusohjelman mukaisesti ja antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastajan 14.5.2018 päiväämä tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaisia Kuntalain 125 §:n 2. momentissa tarkoitettuja muistutuksia, joiden johdosta tarkastuslautakunnan olisi tullut ryhtyä ko. pykälän 3. momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

2 TASEKIRJAN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE

Lautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tärkein työkalu arvioinnin suorittamiseksi on kaupungin tasekirja, josta strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden arviointi on joiltakin osin haastavaa. Tarkastuslautakunta toteaaakin edellisen tarkastuslautakunnan tavoin tasekirjan kaipaavan edelleen kehittämistä toimialojen raportoinnin yhtenäistämiseksi ja selkeyttämiseksi.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tasekirjan tietojen tulisi talousarvion osalta vastata valtuuston hyväksymää talousarviokirjaa. Tarkastuslautakunta nostaa esiin mm. seuraavat havaitsemansa asiat:

- Vuoden 2017 talousarviossa (s. 44), on Hallintopalvelujen tulosalueen tasapainottamistavoitteena mainittu aluejohtokuntien lakkauttaminen. Tavoitteena on ollut 200 000 euron säästö. Tasekirjassa tasapainottamistavoitetaulukkoa ei ole eikä toteutumisesta ole raportoitu.

- Talousarviossa on myös Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosalueella (s. 49) erillinen tasapainottamistavoitetaulukko, jossa henkilöstöpäällikön eläkkeelle siirtymisen on arvioitu tuovan säästöä 56 900 euroa. Tasekirjassa taulukkoa ei ole, eikä tavoitteen toteutumisesta ole mainintaa.

Lisäksi seuraavien konserniyhteisöjen tasekirjan tavoitekorteissa (alkaen sivulta 129), TA 2017 –sarake poikkeaa talousarviokirjan vastaavasta sarakkeesta:

- Itä-Savon Vesi Oy, TA 2017-sarakkeen tiedot eivät osakepääomaa, omavaraisuusasetta, henkilöstöä ja suunniteltuja investointeja lukuun ottamatta vastaa talousarviokirjan talousarviosarakkeen tietoja.
- Kerimäen Vuokratalot Oy, TA 2017-sarakkeessa liikevaihdon ja pysyvien vastaavien tavoite poikkeaa talousarviokirjan talousarviosarakkeen luvusta.
- Punkaharjun Vuokratalot Oy, TA 2017 –sarakeessa on useissa kohdin erilainen luku kuin talousarviokirjassa.
- Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy, TA 2017 –sarakeessa on useissa kohdin erilainen luku kuin talousarviokirjassa.
- Savonlinnan Vuokratalot, TA 2017 –sarakeessa oma pääoma on erilainen kuin talousarviokirjassa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota myös tavoitteiden toteutumisesta raportointiin. Merkintöjä K, O ja E on käytetty pääasiassa hyvin ja ne helpottavat tavoitteiden toteutumisen arviointia. Kuitenkin joissakin kohdin on epätarkkuutta, kuten esimerkiksi Sosiaali- ja terveystoiminnan tavoitekortissa tasekirjan sivulla 60, jossa kehitysvammahuollon laitoshoidon palvelujen tuottamisesta Sosterin omana palvelutuotantoja todetaan, että tavoite ei ole toteutunut. Tekstin lopussa on merkintä K.

Yleisenä havaintona tarkastuslautakunta toteaa, että strategiassa mainittuja mittareita, kuten kuntalaispalaute- ja asiakastyytyväisyyskyselyjä on käytetty hyvin niukasti eikä tavoitteita useinkaan ole asetettu niin, että mittareita voitaisiin käyttää. Silloin kun mittareita on käytetty, tuloksista ei muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta ole raportoitu mitään.

- Tasekirjan tietojen tulisi talousarvion osalta vastata valtuuston hyväksymää talousarviokirjaa.
- Tarkastuslautakunta toivoo, että tulosalueet olisivat tarkempia raportoidessaan tavoitteiden toteutumisesta. Toteutumisesta kertovia kirjaimia K, O ja E tulisi käyttää tarkemmin ja raportoida myös syy siihen, miksi tavoite ei ole toteutunut.
- Tarkastuslautakunta toivoo, että strategiassa mainittuja mittareita, kuten kuntalaispalaute- ja asiakastyytyväisyyskyselyjä käytettäisiin enemmän ja saaduista tuloksista raportoitaisiin selkeästi. Miten kaupungin eri toimialoilla kerätään ja käsitellään saadut palautteet?

3 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kaupunginvaltuusto merkitsi 12.6.2017 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2016 ja päätti pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen selvityksen niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa viimeistään kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Kaupunginvaltuusto merkitsi 18.9.2017 tiedoksi arviointikertomuksessa 2016 esille tuotuihin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että osa arviointikertomuksessa olleista tarkastuslautakunnan tekemistä havainnoista ja ehdotuksista on huomioitu. Toisaalta tarkastuslautakunnan toive siitä, että syy tavoitteiden toteutumattomuuteen olisi hyvä tuoda esiin tavoitteen toteutumisesta raportoidessa, ei ole täysin toteutunut. Toteutumatta on myös toive siitä, että jos mittareita on esitetty, tavoitteiden toteutumisesta raportoidessa tulisi käyttää hyväksi niiden avulla saatua tietoa.

4 ASETETTUJEN STRATEGISTEN, TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

4.1 Keskushallinto

Keskushallinnossa tapahtui muutoksia vuoden 2017 aikana. Vuoden alusta perusturvan toimialaan kuuluneet sosiaali- ja perhepalvelut siirtyivät Itä-Savon sairaanhoitopiiriin kuntayhtymän (Sosteri) tuotettaviksi ja aikaisemmin perusturvan toimialan menoksi kirjatut ostot sairaanhoitopiiriltä sisältyvät tilinpäätöksessä talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosalueelle. Myös työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosalueelle.

Elinkeinopalvelut siirrettiin kaupungin omaksi palvelutoiminnaksi vuoden 2017 alusta lukien. Savonlinnan Yrityspalvelut Oy:n nimi muutettiin Savonlinnan Hankekehitys Oy:ksi (kaupungin 100 % omistama yhtiö) ja se ryhtyi hallinnoimaan hankkeita, joihin kaupunki antaa omavaroituksen.

Vuoden aikana valmisteltiin Savonlinnan uutta kaupunkistrategiaa, jonka valtuusto hyväksyi syyskuussa. Vuoden 2018 talousarvio ja vuosien 2018 – 2021 taloussuunnitelma pohjautuvat jo uuteen strategiaan.

Aluejohtokuntien lakkauttaminen toteutui 1.6.2017 alkaen. Aluejohtokunnat eivät jakaneet enää avustuksia vuonna 2017. Aluejohtokuntien tilalle valmisteltiin vuoden aikana lähidemokratiamallia, joka vuoden 2018 puolella otettiin käyttöön.

Vuoden 2017 lopulla kaupungille rekrytoitiin tiedottaja, jonka yhtenä keskeisenä tehtävänä on kehittää sekä sisäistä että ulkoista viestintää. Tiedottaja aloitti työnsä vuoden 2018 alussa.

Talous- ja henkilöstöpalvelut

Talous- ja henkilöstöpalvelujen taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Tulosalueen alijäämä oli muutettuun talousarvioon verrattuna 1,2 milj. euroa pienempi, koska tulot olivat arvioitua suuremmat. Syytä suureen poikkeamaan ei ole kerrottu.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Muutaman seuraavana mainitun tavoitteen toteutumisraportointiin tarkastuslautakunta pyytää tarkennusta.

Talousarvioon sisältyi erillinen tasapainottamistaulukko, jossa henkilöstöpäällikön eläkkeelle siirtymisen arvioitiin tuovan vuonna 2017 säästöä 56 900 euroa. Tasekirjassa taulukkoa ei ole, eikä tavoitteen toteutumisesta ole mainintaa.

Yhtenä tavoitteena oli, että kaupungin ulkoisten ostopalvelujen kokonaismäärä ei kasva, kun ostoja Sosterilta ei huomioida. Tavoitteen toteutumisesta on raportoitu seuraavasti: *"Ostopalvelujen kokonaismäärä vuonna 2016 oli n. 44 milj. euroa ja vuonna 2017 n. 33 milj. euroa. Hintakehitys on yleisen kustannusnousun mukainen"*. Ostopalvelujen määrä on pienentynyt edellisestä vuodesta 11 milj. euroa eli noin 25 %.

- Talous- ja henkilöstöpalvelujen tulot olivat 1,6 milj. euroa arvioitua suuremmat. Syytä suureen poikkeamaan ei ole kerrottu. Mistä poikkeama johtui?
- Vuoden 2017 talousarviossa henkilöstöpäällikön eläkkeelle siirtymisen arvioitiin tuovan säästöä 56 900 euroa. Tavoitteen toteutumisesta ole mainintaa. Minkä suuruisena tavoite toteutui?
- Ostopalvelujen määrä on pienentynyt edellisestä vuodesta 11 milj. euroa eli noin 25 %. Mistä ostoista muutos koostuu?

Talouseläly

Kaupungin vuoden 2017 alkuperäiseen talousarvioon sisältyi kertaluontoisia omaisuuden myyntivoittoja 2,6 milj. euroa, josta toteutui 1,7 milj. euroa. Lisäksi myyntitappioita syntyi 0,5 milj. euroa.

Ylijäämätavoite vuodelle 2017 oli alkuperäisessä talousarviossa 2,2 milj. euroa, jota pienennettiin talousarviomuutoksilla 2,1 milj. euroon. Tilinpäätöksessä ylijäämää oli lopulta 3,8 milj. euroa, joten taseessa vuoden 2016 lopussa oleva kumulatiivinen alijäämä 2,6 milj. euroa muuttui vuoden 2017 tilinpäätöksessä ylijäämäiseksi ollen 1,2 milj. euroa.

Kaupungin omavaraisuusaste on noussut vuosittain vuoden 2013 tilanteesta (49,7 %). Tilinpäätöksessä 2017 omavaraisuusaste oli 52,7 %. Suhteellinen velkaantuminen on edellisen vuoden 54,0 %:sta pienentynyt 52,5 %:iin. Lainamäärä/asukas on myös hieman pienentynyt. Se oli 3 045 euroa/asukas vuonna 2016 ja 3 021 euroa vuonna 2017. Luku on tilastokeskuksen kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella laskemaa kuntien keskiarvoa 2 921 euroa/asukas hieman suurempi, mutta kuitenkin alle 3 500 euroa, mikä oli kaupungin strategiassa asetettu tavoitteeksi.

Tarkastuslautakunta kiinnittää edellisen tarkastuslautakunnan tapaan huomiota leasing-vastuisiin, vaikka leasing-vastuiden kokonaismäärä onkin pienentynyt vuodesta 2016 noin 2,4 milj. euroa ja kiinteistöihin liittyvien vastuiden määrä 1,8 milj. euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tilinpäätöskirjoihin sisältyviin taulukoihin pohjautuen vertailu kaupungin leasing-vastuiden määrästä vuosina 2013 - 2017.

Leasing-vastuut	2017	2016	2015	2014	2013
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	620 485	567 480	385 129	192 912	235 477
Myöhemmin maksettavat	6 418 632	8 870 675	1 151 328	284 274	373 190
Yhteensä	7 039 117	9 438 155	1 536 457	477 186	608 667
(kiinteistöihin liittyvät vastuut	5 481 908	7 295 799)			

Tarkastuslautakunnan mielestä leasing-rahoituksen kannattavuudesta ja siihen liittyvistä riskeistä tulisi aina tehdä arvio, ennen kuin hankintoja leasing-rahoituksella tehdään.

- Minkälainen riskiarvio leasing-rahoituksesta tehdään ennen kuin hankinnoista päätetään?

Työllistämispalvelut

Työllistämispalvelut siirrettiin kaupungin keskushallinnon alaisuuteen talous- ja henkilöstöpalvelujen tulosalueelle vuoden 2017 alussa.

Vuoden 2017 talousarviossa kaupungin arvioitiin panostavan pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen noin 5,0 milj. euroa ja maksavan työmarkkinatuen kuntaosuuksia eli ns. Kelan sakkomaksuja noin 2,4 milj. euroa. Sakkomaksujen määrä oli 2,3 milj. euroa, joten tavoite toteutui. Työllistämiseen käytetystä euromäärästä ei ole mainintaa.

Alla oleva taulukko kertoo sakkomaksuista ja niiden muutoksista vuosina 2013 – 2017 sekä työllistettyjen pitkäaikaistyöttömien määrästä. Tiedot on poimittu tasekirjoista.

Kelan sakkomaksut (euroa)	2017	2016	2015	2014	2013
Sakkomaksut	2 331 658	2 404 155	2 353 054	1 414 313	1 328 175
Muutos ed. vuoteen	-72 497	51 101	938 741	86 138	
Työllistettyjen pitkäaikaistyöttömien määrä (hlöä)	277	268	182	196	

- Talousarviossa kaupungin arvioitiin panostavan työllistämiseen noin 5,0 milj. euroa, mutta käytetystä euromäärästä ei tasekirjassa ole mainintaa. Toteutuiko arvio, paljonko työllistämiseen panostettiin?
- Mistä johtuu, että sakkomaksut eivät ole pienentyneet enempää? Eikö kaupungin oman organisaation sisältä löydy sopivia kohteita työllistettäville, että sakkomaksuja saataisiin pienennettyä?

Hallintopalvelut

Hallintopalvelujen alkuperäisenä tavoitteena oli kuntalaisiltojen järjestäminen vähintään keran talousarviovuoden aikana/kuntakeskus. Valtuusto poisti tämän tavoitteen loppuvuonna 2017 talousarviomuutosten yhteydessä.

Hallintopalvelujen tavoitekortissa on yhtenä tavoitteena mainittu, että hallinnollisten tukipalvelujen uudelleen organisointia jatketaan huomioiden mm. valtakunnalliset sote- ja maakuntauudistuksen paikallistoteutuksen ratkaisut. Tämän tavoitteen toteutumisesta ei ole raportoitu.

Sen sijaan tavoitteesta, että palvelujen tuottaminen toteutuisi alle 30 % valtakunnallisen tason, on raportoitu tiedossa oleviin valtakunnallisiin yleishallinnon vuoden 2016 nettokäyttökustannuksiin perustuen, että palvelut tuotettiin lähes 40 % pienemmillä kustannuksilla kuin maassa keskimäärin.

Vuoden 2017 talousarviossa on Hallintopalvelujen tulosalueen talouden tasapainottamistavoitteena mainittu aluejohtokuntien lakkauttaminen. Tavoitteena oli 200 000 euron säästö. Tasekirjassa talousarvion tasapainottamistaulukkoa ei ole eikä toteutumisesta ole raportoitu.

- Miksi vuoden 2017 alkupuolella ei järjestetty kuntalaisiltoja?
- Hallintopalvelujen tavoitekortissa on tavoitteena mainittu, että hallinnollisten tukipalvelujen uudelleen organisointia jatketaan huomioiden mm. valtakunnalliset sote- ja maakuntauudistuksen paikallistoteutuksen ratkaisut. Tämän tavoitteen toteutumisesta ei ole raportoitu. Onko organisointia jatkettu?
- Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota yleishallinnon resurssien vähyyteen. Voidaanko palvelut yhä tuottaa siten, ettei palvelujen laatu ja saatavuus kärsi?
- Hallintopalvelujen tulosalueen talouden tasapainottamistavoitteena on mainittu aluejohtokuntien lakkauttaminen. Tavoitteena oli 200 000 euron säästö. Tasekirjassa talousarvion tasapainottamistaulukkoa ei ole eikä toteutumisesta ole raportoitu. Mikä oli saavutettu säästö euroina?

Kehittämisen ja elinkeinopalvelut

Kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2016 tekemän päätöksen mukaan elinkeinopalvelujen tuottaminen siirrettiin vuoden 2017 alusta kaupungin omaksi toiminnaksi. Käytännössä elinkeinopalvelujen henkilöstö (kolme henkilöä) siirtyi kaupungintalon tiloihin vasta 1.5.2017. Helmikuussa kaupungille valittiin elinkeinojohtaja, joka aloitti työnsä huhtikuun alussa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä työllisyyteen tähtäävien toimien lisäämistä. Vuodelle 2017 asetettua tavoitetta, että työttömyys olisi enintään Etelä-Savon keskiarvon suuruinen (12,5 %), ei saavutettu, vaan työttömyysaste joulukuun lopussa oli 14,6 %.

Kaupungin työttömyysaste oli vuoden 2017 lopussa 2,1 %-yksikköä korkeampi kuin Etelä-Savossa keskimäärin, vaikka työttömyys onkin edelliseen vuoteen verrattuna alentunut.

Alla olevaan taulukkoon on kerätty tietoa Savonlinnan ja Etelä-Savon työttömyyteen liittyvistä luvuista, jotka on saatu Etelä-Savon Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työllisyyskatsauksista 31.12. vuosina 2015 - 2017.

	Työvoima	Työttömät työnhakijat		Alle 20- Alle 25- Yli 50- Pitkäaikais- Vamm. ja Avoimet							
		Osuus-%	Yhteensä	Miehet	Naiset	vuotiaat	vuotiaat	vuotiaat	työttömät	pitkäaik.sair.	työpaikat
Savonlinna 2017	15 505	14,6	2 262	1 334	928	78	321	1 011	645	334	246
Etelä-Savo yht. 2017	65 449	12,5	8 151	4 819	3 332	294	1 163	3 558	2 190	1 468	1 269
Savonlinna 2016	15 835	17,2	2 717	1 591	1 126	109	418	1 166	749	359	208
Etelä-Savo yht. 2016	66 704	14,7	9 823	5 764	4 059	368	1 449	4 188	2 834	1 715	852
Savonlinna 2015	15 982	18,6	2 973	1 785	1 188	95	425	1 230	882		114
Etelä-Savo yht. 2015	67 041	16,2	10 851	6 590	4 261	394	1 591	4 487	3 087		530

Tarkastuslautakunta pitää positiivisena Savonlinnan alueen yhteistä rekrytointikampanjaa, jota valmisteltiin vuoden 2017 lopulla ja joka toteutetaan yhteistyössä yritysten ja julkisten toimijoiden kanssa. Nettisivujen mukaan kampanjan tarkoituksena on vastata tarpeeseen osavasta työvoimasta ja lisätä alueen työpaikkojen näkyvyyttä laajemmin Suomessa. Kampanja otettiin käyttöön vuoden 2018 alussa.

Investointitilanne näyttää hyvältä, kun Metsäliitto Osuuskunta on käynnistämässä Savonlinnan Punkaharjun alueelle tehdasinvestointihanketta. Investointihankkeen kustannusarvio Metsäliitto Osuuskunnalle on noin 50 000 000 euroa. Kertopuutehtaan kolmas linja on tarkoitus käynnistää vuoden 2019 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Kokonaisuutena Kehittämis- ja elinkeinopalvelujen tavoitteet ovat toteutuneet melko hyvin. Tasekirjan mukaan toteutumatta jäi OKL:n lakkauttamisesta aiheutuvien haittojen kompensointi valtiovalan toimin, Biotuotekeskus-hanke, joka jäi pois kompensatiopaketista, sekä Ratasiltainvestointi, joka ei edennyt.

- Vuoden 2017 strategisena ja toiminnallisena tavoitteena oli 100 yksityisen sektorin työpaikan nettolisäys ja vähintään 15 milj. euron yksityiset investoinnit ilman asuntorakentamista. Työpaikkojen nettolisäyksestä ei ole varsinaista mainintaa. Kun edellinen tarkastuslautakunta pyysi lisätietoja vuoden 2016 työpaikkojen nettolisäyksestä, vastaus oli, että tilastollista tietoa työpaikkojen syntyyn vuoden 2016 aikana ei ole käytettävissä. Miksi on valittu mittari ja tavoite niin, että kyseistä tietoa ei ole saatavissa?
- Onko Savonlinna riittävän tehokkaasti toiminut yliopistotoiminnan jatkumisen selvittämiseksi?
- Miksi markkinointi- ja viestintäsuunnitelmaa ei laadittu vuonna 2017?

4.2 Sosiaali- ja terveystoiminta

Kaupungin jäljellä olevat sosiaalipalvelut siirrettiin Itä-Savon sairaanhoitopiiriin (Sosterin) tuottavaksi 1.1.2017 alkaen.

Tasekirjan mukaan sosiaali- ja terveystoimintojen budjettitavoitteiden toteutumisesta vastaa Sosterin johto. Tasekirjan mukaan sosiaali- ja terveystoimintojen ostot Sosterilta ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 9 milj. euroa. Tulevaisuuden ja talouden tasapainossa pitämisen kannalta tämä nähdään suurena uhkana. Myös tarkastuslautakunta näkee ostopalvelujen kasvun olevan tulevina vuosina riski kaupungin talouden tasapainossa pitämiseksi.

Tarkastuslautakunnan mielestä kaupungin ja Sosterin välinen tiivis yhteistyö on tärkeää. Talousarviosta tulisi vuosittain sopia yhdessä niin, että talousarviot vastaavat toisiaan ja lähtötilanne on molempien tiedossa. Jos tarvetta muutoksiin havaitaan, ne tulisi tehdä tarvittaessa normaaleina talousarviomuutoksina vuoden aikana.

Savonlinnan keskussairaala

Sosiaalipalvelujen tavoitteiden toteutumisessa raportoidaan, että kuntalaispalaute kahdesta palvelusta toteutui.

Kehitysvammahuollon laitoshoidon palvelut oli tavoitteena tuottaa Sosterin omana toimintona, mutta tasekirjan mukaan tavoite ei ole toteutunut. Toteutumissarakkeessa on silti K-kirjain.

Huostaanottojen määrän pysyminen ennallaan on asetettu tavoitteeksi. Toteutuman kohdalla on raportoitu, että määrä on kasvanut.

Terveyspalveluissa tavoitteena oli, että hoitopäivät ovat vuoden 2016 tasolla. Tästä on raportoitu, että pitkäaikainen laitoshoido on vähentynyt.

- Sosiaalipalvelujen tavoitteiden toteutumisessa raportoidaan, että kuntalaispalaute kahdesta palvelusta toteutui. Mitkä nuo palvelut olivat ja mitkä olivat kuntalaispalautteen tulokset?
- Kehitysvammahuollon laitoshoidon palvelut oli tavoitteena tuottaa Sosterin omana toimintona, mutta tasekirjan mukaan tavoite ei ole toteutunut. Toteutumissarakkeessa on silti K-kirjain. Tuotettiinko kehitysvammahuollon laitoshoidon palvelut Sosterin omana toimintona? Jos ei tuotettu, niin miksi ei?
- Huostaanottojen määrän pysyminen ennallaan on asetettu tavoitteeksi. Toteutuman kohdalla on raportoitu, että määrä on kasvanut. Kuinka suurta kasvu on ollut ja mikä oli tavoiteluku, johon pyrittiin?
- Terveyspalveluissa tavoitteena oli, että hoitopäivät ovat vuoden 2016 tasolla. Tästä on raportoitu, että pitkäaikainen laitoshoido on vähentynyt. Mikä oli vuoden 2016 taso? Miten paljon ja miksi laitoshoido on vähentynyt ja millä seurauksilla?

4.3 Sivistystoimen toimiala

Tilastotietojen perusteella Savonlinnassa oppilaat vähenevät tällä valtuustokaudella noin 300 oppilaalla ja kymmenen vuoden aikana noin 850:lla. Kaupunginvaltuusto päätti lokakuussa perustaa koulu- ja varhaiskasvatusverkko-työryhmän valmistelevaan palveluverkkosuunnitelmaa, jossa valtuuston päätöksen mukaisesti otetaan huomioon mm. palveluverkon sopeuttaminen asiakasmäärien kehitykseen, investointitarpeet, saavutettavuus, lapsivaikutukset sekä opetuksen laatu ja sisältö. Työryhmän esityksen pohjalta kaupunginvaltuusto päättää palveluverkosta kesäkuussa 2018.

Opettajakoulutuslaitos (OKL) ja sen yhteydessä oleva normaalikoulu lopettavat toimintansa Savonlinnassa 1.8.2018. On todettu, että OKL:n lakkauttamisen jälkeen tulee todennäköisesti olemaan vaikea saada sijaisia sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen puolelle.

Kaupunki on mukana hankkeessa *"Savonlinna International Education Center Oy:n valmistelutyö ja perustamisedellytysten testaaminen koulutusvientiä varten"*. Tuleva koulutuskeskus tulee tarjoamaan työtä paikallisille opetuksen ammattilaisille, mutta myös esim. matkailu- ja palveluyrityksille. Hankkeelle on saatu 70 %:n rahoitus Etelä-Savon maakuntaliitolta. Tämän hetkisten tietojen mukaan hanke jatkuu ainakin 30.6.2019 saakka. Hankkeen hallinnointivastuu on sivistystoimenjohtajalla.

Hallintopalvelut

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sivistystoimen hallinnossa henkilöstöresurssit ovat pienet. Hiljaisen tiedon siirtämisen tärkeys on tiedostettu, mutta se ollut tähän saakka hyvin vaikeaa, kun uutta työntekijää ei ole saanut palkata ennen kuin edellinen on jättänyt työnsä.

Hallintopalvelujen osalta tavoitteet ovat pääosin toteutuneet lukuun ottamatta Normaalikoulun digiopetuksen osaamisen säilyttämistä OKL:n lakkauttamisen jälkeisessä tilanteessa. Tämä asia jäi vuoden 2018 puolelle.

Yhtenä strategisena mittarina oli nuorisovaltuuston kokousten määrä ja nuorisovaltuuston antama palaute toiminnan vaikuttavuudesta. Tavoitteena oli neljä kokousta/vuosi ja positiivinen palaute toiminnan vaikuttavuudesta. Tasekirjan raportoinnin mukaan tavoite toteutui.

Varhaiskasvatus

Kaupungin omaa päivähoitotoimintaa on korvattu varhaiskasvatuksessa osittain yksityisellä palvelulla jo syksystä 2016 lähtien, kun Touhula Varhaiskasvatus Oy aloitti toimintansa. Samaa aikaan myös ryhmäkokoja koskeva mitoitusmuutos tuli voimaan.

Varhaiskasvatuksen vahvuutena ovat uudet, hyvät tilat (Asemantien päiväkotit, Kellarpellon päiväkotit, Nojanmaan ja Kerimäen kouluilla eskaritilat, Pihlajaniemen koululle tulossa uudet eskaritilat), osaava ja koulutettu henkilöstö, laadullinen kehittäminen sekä sivistyslautakunnan hyväksymä 1.8.2017 voimaan tullut uusi seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma, joka on laadittu yhteistyössä Savonlinnan kaupungin ja Enonkosken kunnan kanssa. Suunnitelma ohjaa toimintaa ja velvoittaa toimimaan suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen tulosalueella tavoitteista vuonna 2017 vain päiväkotien 100 % täyttöasetavoite jäi toteutumatta. Se toteutui edellistä vuotta huonommin, täyttöaste oli 92 % (97 %

vuonna 2016). Kuntaliiton vuotta 2016 koskevassa FCG-arvioinnissa kustannukset laskivat kohti vertailukaupunkien keskiarvoa, vaikka olivat edelleen niitä suurempia.

Perusopetus

Perusopetuksessa tavoitteena vuonna 2017 oli, että kaikki suorittavat peruskoulun ja siirtyvät jatkokoulutukseen. Tasekirjassa olevan raportoinnin perusteella tämä toteutui tilanteessa 14.8.2017. Tarkastuslautakunta näkee tilanteen hyvänä, vaikka toteutuma koskeekin vain yhden päivän tilannetta eikä siten todennäköisesti kerro lopullista tilannetta.

Perusopetuksessa nettomenot/oppilas eivät olleet tavoitteen 8 080 euroa/oppilas mukaiset. Nettomenot olivat 8 264 euroa/oppilas. Perusopetuksen alijäämä oli kuitenkin 776 000 euroa pienempi kuin muutettu talousarvio 2017.

Lukio

Lukiokokonaisuuden nettomenot/oppilas ovat vähentyneet vuodesta 2016, jolloin ne olivat 7 268 euroa. Vuonna 2017 menot olivat 7 036 euroa/oppilas.

Lukion toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat tasekirjan mukaan toteutuneet. Lukion alijäämä oli 362 000 euroa muutettua talousarviota pienempi. Punkaharjun lukion lakkauttaminen on tuonut säästöjä lukio-opetukseen. Säästöä on saatu aikaan myös aikuislukion johtamisjärjestelyillä.

Kirjastopalvelut

Kirjaston kävijä- ja lainamäärät eivät ole toteutuneet tavoitteen mukaisesti. Tarkastuslautakunnan mielestä kirjastojen aukioloajat ovat liian lyhyet. Kirjastojen tulisi olla avoinna niin, että mahdollisimman moni pystyisi käyttämään kirjaston palveluja. Kun aukioloajat ovat lyhyet varsinkin Kerimäen ja Punkaharjun toimipisteissä, kävijämäärät ovat vähentyneet.

Vapaa-aikapalvelut

Syksyllä nostettiin esiin kaupungin liikuntastrategian valmistelun aloittaminen. Vuoden 2018 Vapaa-aikapalvelujen tavoitekortissa mainitaan sekä liikunta- ja virkistyspaikkojen kunnostamissuunnitelman, että liikunta- ja virkistyspaikkasuunnitelman laatiminen. Tarkastuslautakunta toteaa, että suunnitelmat ovat tarpeen.

Jäähallin ja uimahallin kävijämäärät eivät saavuttaneet niille asetettuja tavoitteita vuonna 2017. Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että kaupunki panostaa kuntalaisten terveyden edistämiseen ja sairauksien ennaltaehkäisyyn. Toimenpiteenä voisi olla esim. liikunnan tukemista erilaisilla sarjalipuilla tai vastaavilla paikallisten toimijoiden kanssa yhteistyössä.

Hyvä suuntaus on se, että liikuntatoimeen on kohdennettu resursseja ja nettomenot/asukas ovat kuntaliitoksen jälkeisinä vuosina kasvaneet vuosittain. Vuoden 2013 tasekirjan mukaan menot vuonna 2013 olivat 57,83 euroa, kun ne vuonna 2017 olivat 68,47 euroa.

Kaupungilla on tällä hetkellä hoidettavana useita liikuntapaikkoja.

- On todettu, että OKL:n lakkauttamisen jälkeen tulee todennäköisesti olemaan vaikea saada sijaisia sekä varhaiskasvatukseen että perusopetuksen puolelle. Miten tähän on varauduttu?
- Kaupunki on mukana hankkeessa ”*Savonlinna International Education Center Oy:n valmistelutyö ja perustamisedellytysten testaaminen koulutusvientiä varten*”. Mitä konkreettista tähän mennessä on saatu aikaan?
- Missä muodossa ja minkälaista palautetta nuorisovaltuusto on toiminnan vaikuttavuudesta antanut, ja minkälaisia toimia kaupunki on tehnyt nuorten motivoimiseksi ja nuorisovaltuuston merkityksen vahvistamiseksi?
- Perusopetuksen alijäämä oli 776 000 euroa pienempi kuin muutettu talousarvio 2017. Mistä parempi tulos johtui?
- Aikuislukion johtamisjärjestelyillä on saatu säästää aikaa. Onko muutoksen vaikutusta arvioitu, kuten tasekirjassa mainitaan?
- Onko kirjastossa tarpeeksi henkilökuntaa? Missä vaiheessa Savonlinnassa on ns. automaattikirjaston suunnittelu?
- Miten tulevaisuudessa turvataan liikuntapaikkojen hoitaminen?

4.4 Tekninen toimiala

Hallintopalvelut

Teknisen toimialan henkilöstömäärä on pienentynyt viime vuosina ja tehtäviä on jaettu jäljelläjääville työntekijöille. Onko teknisellä toimialalla henkilöstöä riittävästi? Esim. strateginen yleiskaava on ollut jo muutaman vuoden valmisteilla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi keskustajaman strategisen yleiskaavan asumisen ja kaupan mitoitusperusteet 16.11.2015.

Strategiassa asetettuja mittareita ovat mm. kuntalaispalaute/asiakastyytyväisyys, asiakasmäärät, matkojen määrät jne. sekä palvelukustannukset verrattuna vastaavan kokoisiin kuntiin. Hallintopalveluille asetetut tavoitteet eivät kuitenkaan ole olleet sellaisia, että strategiasa hyväksyttyjä mittareita olisi voitu käyttää.

Tarkastuslautakunta näkee erittäin positiivisena teknisen lautakunnan kuntalaisaloitteen pohjalta tekemän päätöksen, jonka mukaan alle 18-vuotiaat voivat vuoden 2018 alusta matkustaa ilmaiseksi linja-autolla iltaisin, viikonloppuisin ja koulujen lomien aikana.

- Onko teknisellä toimialalla henkilöstöä riittävästi? Esim. strateginen yleiskaava on ollut jo muutaman vuoden valmisteilla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi keskustaajaman strategisen yleiskaavan asumisen ja kaupan mitoitusperusteet 16.11.2015.
- Kuinka paljon ja minkälaisissa hankinnoissa kaupunki käyttää hankintojen kilpailutuksessa muitakin kriteereitä kuin pelkästään hintaa? EU:n v. 2014 hyväksymän direktiivin mukaan kriteereitä voivat olla mm. ympäristöystävällisyys, paikallisuus, esteettömyys, huoltopalvelujen saatavuus, sosiaalinen vastuu ja työllistäminen.
- Miten paljon kuntalais- ja asiakaskyselyjä ja saatuja palautteita on viime vuosina käytetty joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten kehittämiseen? Onko esim. joukkoliikenteen palvelutaso ja reitistö tällä hetkellä sellainen, että se vastaa käyttäjien tarpeita?

Kunnallistekniset palvelut

Kunnallisteknisten palvelujen tavoitteena oli pitää liikenneväylät tyydyttävässä kunnossa vuonna 2017. Tavoitteena oli myös jalankulkuonnettomuuksien väheneminen ja lisääntynyt tyytyväisyys kunnossapitoon. Strategiassa mainittuja mittareita olivat kuntalaispalaute-/asiakastyytyväisyyskyselyt ja palvelukustannukset verrattuna vastaavan kokoisiin kuntiin. Tavoitteiden toteutumisesta ei ole raportoitu.

Kaupungin liikenneväylät eivät ole kaikilta osin hyvässä kunnossa, kuitenkin pääosin tyydyttävässä kunnossa. Vuoden 2017 aikana valtuusto hyväksyi katujen kunnostamiseen teknisen lautakunnan esityksestä 100 000 euron lisämäärärahan investointiosaan, mutta katujen korjausvelka kasvaa edelleen, kuten alla olevasta tasekirjan taulukosta voi todeta.

Korjausvelka M€	V.2012	V.2013	V.2014	V.2015	V.2016	V.2017	V.2018
Kadut	7,10	7,00	7,30	7,60	7,90	8,20	8,20
Katuvalot	4,20	3,95	3,65	3,50	3,20	2,95	2,95
Sillat	3,00	3,10	2,70	2,80	2,90	3,00	3,00

Tavoitteena oli järjestää vuonna 2017 kuntakysely rakennetun ympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä.

- Kunnallisteknisten palvelujen tavoitteena oli jalankulkuonnettomuuksien väheneminen ja lisääntynyt tyytyväisyys kunnossapitoon. Strategiassa mainittuja mittarina olivat kuntalaispalaute-/asiakastyytyväisyyskyselyt ja palvelukustannukset verrattuna vastaavan kokoisiin kuntiin. Tavoitteiden toteutumisesta ei ole raportoitu. Miten tavoitteet toteutuivat?
- Kaupungin aivan ydinkeskustan läheisyydessä on sorapäälysteisiä katuja. Onko näille kaduille olemassa pinnoiteohjelmaa tai muuta suunnitelmaa?
- Tavoitteena oli järjestää vuonna 2017 kuntakysely rakennetun ympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä. Miksi kyselyä ei järjestetty?

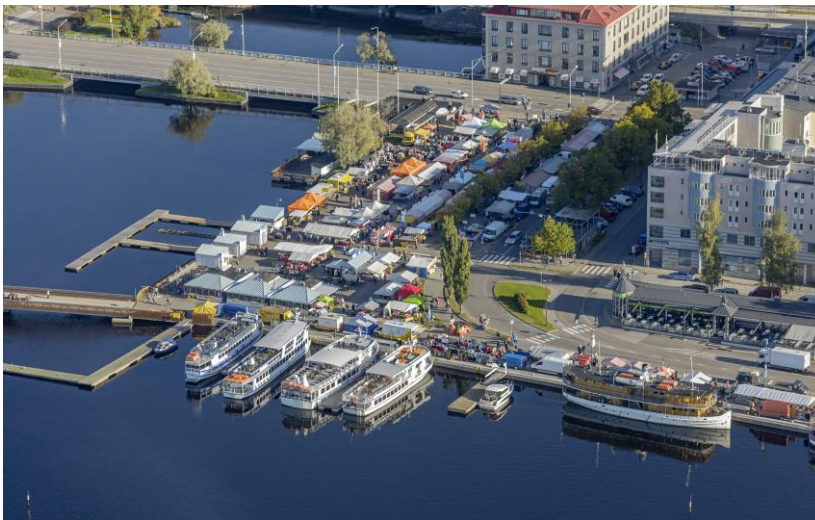
Maankäyttöpalvelut

Omaisuuuden realisointitavoitteena oli 2,4 milj. euron myyntivoitto, josta toteutui vain 1,3 milj. euroa, lisäksi myyntitappioita tuli 0,1 milj. euroa. Maankäyttöpalvelujen ylijäämätavoite jäikin noin 1,0 milj. euron verran talousarviota pienemmäksi.

Yhtenä tavoitteena oli Lekotin kehittämisen jatkuminen. Tavoitteen toteutumisesta on raportoitu, että Lekotin kehittäminen jatkuu.

Kaupungin strategian 2014-2017 mukaan *"Viihtyisä, ekologisesti kestävä asuinympäristö ja toimiva infrastruktuuri"* oli yksi kaupungin kuudesta painopistealueesta. Tarkastuslautakunnan pyytää selvitystä seuraaviin kaavoitusasioihin, jotka lisäisivät mm. viihtyisyyttä ja toimivuutta kaupungissa:

- Brahenkaaren kaavamuutos on vielä tekemättä, vaikka valtuusto 27.3.2017 valtuustoaloitteita käsitellessään totesi, että alue voidaan kaavoittaa puistoksi.
- Kauppatorin kaavoitusta ei käynnistetty, vaikka tekninen lautakunta esitti kaavoitusta 16.5.2017.
- Tarkastamonkadun kerrostalotontin kaava valmistui vuonna 2017 kevyesti tuetun asumisen palvelutaloa varten.

Kaupungin torialue

Talouden tasapainottamistoimenpiteissä oli talousarviossa tiejaoston toimintatapamuutoksesta johtuva säästötavoite 3 000 euroa. Tasekirjan taulukosta puuttuvat luvut tältä riviltä kokonaan. Metsätilojen hoitokulujen ja asiantuntijapalveluiden säästötavoite oli 14 892 euroa. Tavoitteen toteutumisesta ei ole raportoitu mitään.

- Omaisuuuden realisointitavoitteena oli 2,4 milj. euron myyntivoitto, josta toteutui vain 1,3 milj. euroa. Oliko tavoite asetettu toiveikkaasti liian suureksi vai mikä oli syynä vähäisiin myyntivoittoihin?
- Yhtenä tavoitteena oli Lekotin kehittämisen jatkuminen. Tavoitteen toteutumisesta on raportoitu, että Lekotin kehittäminen jatkuu. Tapahtuiko Lekotin kehittäminen vuonna 2017? Miten kaupunki voisi olla mukana kehittämisessä?
- Brahenkaaren kaavamuutos on vielä tekemättä, vaikka valtuusto valtuustoaloitteita käsitellessään totesi, että alue voidaan kaavoittaa puistoksi. Miksi kaavoitus ei ole edennyt?
- Kauppatorin kaavoitusta ei käynnistetty, vaikka tekninen lautakunta esitti kaavoitusta 16.5.2017. Miksi hallitus ei hyväksynyt kaavoituksen aloittamista?
- Tarkastamonkadun kerrostalotontin kaava valmistui vuonna 2017 kevyesti tuetun asumisen palvelutaloa varten. Miksi rakentaminen ei ole lähtenyt käyntiin?

- Talouden tasapainottamistoimenpiteissä oli talousarviossa tiejaoston toimintatapamuutoksesta johtuva säästötavoite 3 000 euroa. Tasekirjan taulukosta puuttuvat luvut tältä riviltä kokonaan. Toteutuiko säästö?
- Metsätilojen hoitokulujen ja asiantuntijapalveluiden säästötavoite oli 14 892 euroa. Tavoitteen toteutumisesta ei ole raportoitu mitään. Toteutuiko säästö?

Toimitilapalvelut

Talousarviossa tavoitteeksi oli asetettu kiinteistöjen/tilojen vähentäminen 15 % vuoden 2012 tasosta vuoteen 2019 mennessä (ei sisällä konserniyhtiöihin siirrettäviä). Tämän tavoitteen on raportoitu toteutuneen merkinnällä K ja todettu, että *"Kiinteistöjen määrän vähentämistä tehdään realisointiohjelman mukaisesti"*. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tässä olisi tullut raportoida tarkemmin, minkä verran tiloja on jo tähän mennessä vähennetty ja näyttääkö tavoite realistiselta.

Vuoden 2017 talousarviokirjan mukaan tavoitteena oli myydä kaikki sote-kiinteistöt vuoteen 2019 mennessä. Valtuuston marraskuussa tekemän päätöksen mukaan sote-kiinteistöjä Helminauha, Mäntykoti ja Karpalokoti ei kuitenkaan myydä, vaan kaupungin tulee arvioida yhdessä Sosterin kanssa, mitä kiinteistöjä tarvitaan tulevaisuuden palvelutuotannossa.

Tekninen lautakunta päätti loppuvuodesta 2017, että Tuokkolan päiväkodin ja Talvisalon Korttelikeskuksen lämmitys lopetetaan, koska kiinteistöt on poistettu toiminnasta.

Tavoitteena oli saada myyntivoittoja rakennuksista 200 000 euroa. Tämä toteutui: myyntivoitot olivat 348 000 euroa, mutta koska tappiot olivat 390 000 euroa, lopputulos jäi tappiolliseksi yhteensä 41 000 euroa.

Korjausvelkakohteisiin oli varattu määrärahaa 1,0 milj. euroa. Sama määrä on varattu myös vuodelle 2018. Vaikka alla olevan tasekirjan korjausvelkataulukon mukaan korjausvelka on vähentynyt viime vuosina, korjausvelka on edelleen suuri.

Korjausvelka M€	V 2013	V 2014	V 2015	V 2016	V 2017
Peruspalvelukiinteistöt	16,520	13,673	12,541	12,466	10,820
Sosteri	2,966	5,140	4,344	3,775	3,775
Yhteensä	19,486	18,813	16,885	16,241	14,595

- Tilojen vähentämistavoite: Mitä K-kirjain tässä tarkoittaa suhteessa asetettuun tavoitteeseen? Mikä oli tilojen kokonaismäärä vuoden 2017 lopussa, kun se edellisen vuoden lopussa oli 170 000 huon²?
- Tekninen lautakunta päätti loppuvuodesta 2017, että Tuokkolan päiväkodin ja Talvisalon Korttelikeskuksen lämmitys lopetetaan, koska kiinteistöt on poistettu toiminnasta. Miksi näitä rakennuksia ei pureta, jolloin molempia tontteja voisi käyttää muuhun tarkoitukseen?
- Korjausvelka on edelleen suuri, onko korjausvelan vähentämiseksi olemassa pitkän tähtäimen suunnitelmaa?
- Toimitilapalvelujen ylijäämä ja tulot olivat noin 1,0 milj. euroa suuremmat kuin muutetussa talousarviossa. Mistä tämä johtui?

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvontapalvelujen yhtenä tavoitteena oli kaupunki- ja maisemakuvan kehittäminen ja parantaminen kaupunkistrategian, rakennusmääräysten ja rakentamishojjeiden avulla. Raportoinnissa olevan K-kirjaimen perusteella tavoite on täysin toteutunut. Selityksenä on todettu, että *"Kaupunki- ja maisemakuvaa on pyritty kehittämään määräysten ja ohjeiden avulla."* Tarkastuslautakunta toivoo tarkennusta siihen, minkälaisista käytännön kehittämistä on tehty. Kuntalaiselle kokonaismuutokset näyttäytyvät hyvin vähäisinä.

Kaupungin matkustajasatama

- Kaupunki- ja maisemakuvaa on pyritty kehittämään määräysten ja ohjeiden avulla. Tarkastuslautakunta toivoo tarkennusta siihen, minkälaisista käytännön kehittämistä on tehty. Mitkä ovat kehittämisen tulokset vai onko pelkästään pyritty kehittämään?

Savonlinnan Vesi

Tasekirjan mukaan vesilaitoksen osalta suurin riski on varavedenottamoiden puute. Riskin poistamiseksi valmistellaan konkreettista toimenpidesuunnitelmaa.

Talousarviossa Savonlinnan Veden yhtenä strategisena toiminnan mittarina oli pohjavesien suojelusuunnitelmien määrä ja tähän liittyen tavoitteena, että *"Seurantaryhmä jatkaa toimintaansa. Kokouksia vähintään yksi/vuosi."* Tämä tavoite ja tavoitteen toteutuminen on jäänyt tasekirjasta kokonaan pois.

- Talousarviossa Savonlinnan Veden yhtenä strategisena toiminnan mittarina oli pohjavesien suojelusuunnitelmien määrä ja tähän liittyen tavoitteena, että *"Seurantaryhmä jatkaa toimintaansa. Kokouksia vähintään yksi/vuosi."* Tämä tavoite ja tavoitteen toteutuminen on jäänyt tasekirjasta kokonaan pois. Miten tavoite toteutui?

4.5 Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asettaa konserniyhteisöille tavoitteet, jotka esitetään kaupungin talousarvioon ja tilinpäätökseen sisältyvissä tavoitekortteissa. Valtuusto asettaa myös konsernin kehittämistä koskevat tavoitteet.

Konsernirakenteen selkeyttämiseksi kaupunginvaltuusto valtuutti kaupunginhallituksen päättämään seuraavien yritysten myynnistä:

- Punkaharjun Keilahalli Oy
- Punkaharjun Lämpö Oy
- Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalo
- Kerimäen Kaukolämpö Oy

sekä myymään Kerimäen kaukolämpöverkoston. Lisäksi YH-Itä-Savo Oy ja Kiinteistöpalvelu Savotek Oy yhtiöinä voidaan purkaa ja tulouttaa kaupungin osuus niiden varallisuudesta.

Vain Kerimäen Kaukolämpö Oy:n ja Kerimäen teollisuusalueen kaukolämpöverkon myynti toteutui. Ne myytiin Suur-Savon Sähkö Oy:lle. Tasekirjan mukaan näkymät Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon vuokrausasteen lisäämiselle ovat hyvät.

YH-Itä-Savo Oy:n liiketoiminta on siirtynyt Savonlinnan Vuokratalot Oy:lle. Yrityksen purku aiotaan toteuttaa vuoden 2018 aikana.

Kiinteistöpalvelu Savotek Oy:n (nyk. Savonlinnan Huoltopalvelut Oy) liiketoiminta ja brändi myytiin vuoden 2016 lopulla, omistusoikeus siirtyi 1.1.2017. Yrityksen purku on aikomus toteuttaa vuoden 2018 kesäkuun loppuun mennessä.

Tasekirjan mukaan keskeinen tavoite on konsernitaseessa olevan alijäämän kattaminen tulevan taloussuunnitelmakauden aikana. Tavoitteena on myös, että konserniriskejä ei realisoidu.

Alla olevaan taulukkoon on tasekirjasta kerätty negatiiviset tilikauden tulokset tytäryhteisöittäin vuosina 2016 ja 2017.

Tilinpäätös 2017		Tilinpäätös 2016	
Itä-Savon Vesi Oy	-11 000	Kiinteistö Oy Savonlinnan Ainonkatu (ns.	-60 000
Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalo	-148 000	Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalo	-156 000
Punkaharjun Keilahalli Oy	-3 000	Savonlinnan Huoltopalvelut Oy	-44 000
Savonlinnan Jäähalli Osakeyhtiö	-10 000	Savonlinnan Jäähalli Osakeyhtiö	-2 000
Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy	-102 000	Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy	-262 000
Savonlinnan Hankekehitys Oy	-79 000	Savonlinnan Yrityspalvelut Oy	-4 000
YH-Itä-Savo Oy / Savonlinnan Vuokratalot Oy	-69 000	Savonlinnasali Oy	-53 000
Yhteensä	-422 000	Yhteensä	-581 000

Kaupungin takausvastuut vuoden lopussa olivat 23,9 milj. euroa eli pienemmät kuin tavoitteeksi asetettu 27,6 milj. euroa ja noin 1,7 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2016. Tämä on jo toinen vuosi peräkkäin, kun takausvastuut ovat pienentyneet. Tasekirjan mukaan takausvastuut tulevat kuitenkin kasvamaan n. 5,0 milj. euroa vuonna 2018. Valtuusto päätti joulukuussa myöntää Kiinteistö Oy Punkaharjun Nobelinniemielle takauksen lainapääomalle 3 904 000 euroa.

Konsernirakenne ja konsernin taloudellinen tilanne on edelleen haasteellinen. Kumulatiivista alijäämää jää vuoden 2017 tilinpäätöksen jälkeen taseeseen vielä noin 1,7 milj. euroa. Toimintaan sisältyy suuria riskejä sekä tilojen että takausten muodossa.

Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalo

Tilinpäätöstietojen perusteella Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon tilanne ei ole parantunut viime vuosista. Yhtiön tulos oli jälleen tappiollinen noin 0,15 milj. euroa, kuten viime vuosinakin. Kaupungin takauksia yhtiöllä on 2,5 milj. euroa. Tasekirjan tietojen mukaan näkyvät vuokrausasteen lisäämiselle ovat hyvät.

Vuohisaaren syväsatama

Savonlinnan Hankekehitys Oy

Vuoden 2016 puolella Savonlinnan Yrityspalvelut Oy:n yhtiöjärjestystä muutettiin ja yhtiön nimi muutettiin Savonlinnan Hankekehitys Oy:ksi. Yhtiön tehtäväksi jäi pääasiassa hankkeiden hallinnointi, kun elinkeinopalvelujen tuottaminen siirrettiin vuoden 2017 alusta kaupungin omaksi toiminnaksi.

Tasekirjan mukaan hankkeiden aloittaminen on ollut hankalaa ja yhtiön viime vuoden tulos oli tappiollinen.

- Mitä kaupunki on tehnyt tehostakseen Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalon markkinointia ja nostaakseen vuokrausastetta? Miten syväsatama on edesauttanut Schaumanin markkinointia?
- Savonlinnan Hankekehitys Oy:n tavoitekortin mukaan hankkeiden aloittaminen on ollut hankalaa ja yhtiön viime vuoden tulos oli tappiollinen. Miksi yhtiön ensimmäinen vuosi ei onnistunut tavoitteiden osalta? Onko yrityksen nykymuoto tarkoituksenmukainen?

5 HENKILÖSTÖ

5.1 Yleistä

Kaupungin tavoitteena on ollut, että henkilöstö vähenee vuodesta 2013 vuoteen 2020 mennessä 225 henkilötyövuotta (htv). Tästä tavoitteesta on vuoden 2017 lopussa tasekirjan mukaan saavutettu 181,5 htv:tä. Lukumääräisesti henkilöstömäärä on vähentynyt kuntaliitostilanteesta 299 henkilöä. Henkilöstömäärän vähentyminen ei voi olla vaikuttamatta kaupungin palvelutasoon.

Alla olevaan taulukkoon on henkilöstöraporteista ja vuoden 2013 tasekirjasta koottu tietoja henkilöstömäärästä toimialoittain vuosina 2012 – 2017 (31.12.). Taulukko sisältää myös määräaikaiset työntekijät. Taulukkoon on laskettu muutos edelliseen vuoteen verrattuna.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Muutos-lkm 2016 /2017	Muutos-% 2016 /2017
Toimialoittain (ei sis. työllistettyjä)								
Keskushallinto	152	119	107	101	96	137	41	43
Perusturva	170	109	121	137	135	0	-135	-100
Sivistys	798	863	825	781	718	711	-7	-1
Tekninen	267	276	261	251	244	240	-4	-2
Yhteensä	1 387	1 367	1 314	1 270	1 193	1 088	-105	-9

Keskushallinnon henkilöstömäärä vuoden lopussa oli 137. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 41 henkilöä. Henkilöstömäärän kasvuun vaikutti työllisyyspalvelujen siirtyminen perusturvan toimialalta keskushallintoon sekä elinkeinopalvelujen henkilöstön siirtyminen Savonlinnan Yrityspalvelut Oy:stä. Lisäksi sosiaalipalvelujen siirtyessä Sosterin tuotettavaksi, kaupungin palvelukseen jäi perusturvan toimialalta kuusi henkilöä, jotka sijoituivat keskushallintoon.

Tarkastuslautakunta näkee kaupungin palvelujen tuottamisen haastavana henkilöstön vähentyessä. Henkilöstön jaksamiseen tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota ja ns. hiljais-tietoa pitäisi pystyä siirtämään jäljelle jääville sekä uusille työntekijöille entistä enemmän. Rekrytointiin tulee kiinnittää huomiota. Jo nyt on havaittu vaikeuksia saada päteviä työntekijöitä joihinkin tehtäviin.

Tarkastuslautakunta näkee, että johtaminen painottuu nykyisin liikaa taloudelliselle tehokkuudelle. Laadulliset asiat unohtuvat helposti. Asioita olisi kuitenkin katsottava laajemmin; laadullisiin asioihin panostus voisi vähentää jossain määrin menojaakin. Laadullisten arvioiden ja arviointien tulisi lähteä työyhteisöstä itsestään, esim. kyselyjen ja muun saadun palautteen sekä itsearviointien pohjalta.

Asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Savonlinnan kaupungin vuosien 2014 – 2017 kaupunkistrategiassa on kohdassa 6.6. henkilöstöön liittyvänä mittarina mainittu paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen. Yhtenä tavoitteena on, että kannustetaan henkilöstöä esittämään työtä ja työmenetelmiä koskevia parannuksia. Miten henkilöstön mahdollisuuksiin vaikuttaa omaan työhön ja kehittämiseen on panostettu?

5.2 Henkilöstön eläköityminen

Vuoden 2017 aikana Savonlinnan kaupungin henkilöstöstä siirtyi vanhuuseläkkeelle 38 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 4 henkilöä. Luvut ovat pienentyneet edellisestä vuodesta (51 ja 9).

Kuten alla olevasta henkilöstöraporttiin sisältyvästä taulukosta käy ilmi, kaupungin henkilöstöstä jää tulevana vuosina 2018 - 2021 eläkkeelle työntekijöitä noin 104 henkilötyövuoden verran.

Arvio eläkkeelle siirtymisestä toimialoittain henkilötyövuosina v. 2018–2021

	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
keskushallinto	1	7	2	2,5	12,5
sivistystoimiala	6,00	12,00	24,55	18,00	60,55
tekninen toimiala	10,6	9	7,5	4	31,1
koko kaupunki	17,60	28,00	34,05	24,50	104,15

5.3 Työhyvinvointi ja poissaolot

Henkilöstöraportin mukaan vuoden 2016 henkilöstökyselyn perusteella tehtiin hyviä kehittämistoimenpiteitä. Tarkastuslautakunta näkee kuitenkin, että henkilöstöjohtamisessa olisi kehitettävää kaikilla tasoilla. Työssä jaksamista pitäisi tukea, varsinkin kun henkilöstö ikääntyy.

Lähiesimiehille tarvitaan oikeanlaista koulutusta. Lähiesimiehillä ei ole päätösvaltaa esim. palkitsemistilanteissa, päätökset tehdään henkilöstöhallinnossa ylempien esimiesten kanssa. Henkilökunnan koulutuksen merkitystä pitäisi korostaa.

Henkilöstöraportin mukaan terveysperusteiset poissaolot ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan varsinkin varhaiskasvatuksen puolella sekä ruoka- ja siivouspalveluissa nämä poissaolot ovat lisääntyneet. Tähän vaikuttanee osaltaan työn kuormittavuus. Työtapaturmat ovat kuitenkin vähentyneet.

Vuoden 2017 aikana palvelussuhteessa olleen koko henkilöstön terveysperusteisia poissaoloja oli yhteensä 20 231 kalenteripäivää (2016 / 20 726) eli keskimäärin 16,8 kalenteripäivää/per henkilötyövuosi (2016:15,6).

Yhtenä henkilöstöön liittyvänä strategisena mittarina kohdassa 6.8. on *"Työhyvinvointikyselyn tulokset ja toimenpiteet, tavoitteena sairauspoissaolojen määrä alle kuntien keskiarvon"*. Toteutumassa on raportoitu, että *"Määriteltiin toimenpiteet sairauspoissaolojen vähentämiseksi"*.

- Savonlinnan kaupungin vuosien 2014 – 2017 kaupunkistrategiassa on kohdassa 6.6. henkilöstöön liittyvänä mittarina mainittu paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen. Yhtenä tavoitteena on, että kannustetaan henkilöstöä esittämään työtä ja työmenetelmiä koskevia parannuksia. Miten henkilöstön mahdollisuuksiin vaikuttaa omaan työhön ja kehittämiseen on panostettu?
- Miten kaupunki on käytännössä varautunut kasvavaan uusien työntekijöiden rekrytointiin ja siten myös osaamisen siirtämiseen kaupungin eri tehtäväalueilla?
- Strategian kohdassa 6.8. on raportoitu, että *"Määriteltiin toimenpiteet sairauspoissaolojen vähentämiseksi"*. Mitä nämä toimenpiteet olivat ja kuka ne määritteli?

6 TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Valtuuston vuosina 2013 ja 2014 hyväksymillä tasapainottamistoimenpiteillä on viime vuosina saatu aikaan kaupungin taloudellisen tilanteen koheneminen. Kaupungin talous on tällä hetkellä tasapainossa suunnitelmakaudella 2018 - 2021 eikä taseessa ole tilinpäätöksen 2017 jälkeen alijäämää. Silti talouden tasapainossa pysymiseksi on tehtävä edelleen työtä. Vuoden 2018 talousarviokirjan mukaan taloussuunnitelmassa 2018 - 2021 ei ole huomioitu mm. seuraavia merkittäviä riskejä:

- julkistalouden kestävyysvajeen tasapainottaminen ja sen vaikutus kuntien valtion-osuustulopohjaan ajalla 2018 – 2021, mikäli hallituksen linjaamat toimenpiteet eivät ole riittäviä
- opettajakoulutuksen lakkaaminen vuonna 2018
- sote- ja maakuntauudistus 1.1.2020 lukien
- konserniriskit

Tasekirjan mukaan henkilöstökulut tulevat kasvamaan vuonna 2018 noin 0,5 milj. euroa ja vuonna 2019 noin 1,0 milj. euroa uuden virka- ja työehtosopimuksen takia. Verotulot vähenvät OKL:n lakkauttamisen takia, arvioitu vaikutus on noin 1,0 - 1,5 milj. euroa vuositasolla. Kaikkia lakkauttamiseen liittyviä muutoksia ei välttämättä ole viedä edes tiedostettu.

Sote- ja maakuntauudistus tuonee muutoksia myös kuntien sote-kiinteistöjen omistukseen. Vuonna 2017 kaupunginvaltuusto hyväksyi pääterveysaseman rakentamisen keskussairaalan yhteyteen. Terveysasema valmistunee vuonna 2021.

Konsernin toimintaan liittyy myös edelleen riskejä. Vuodesta 2017 alkaen kunnat voivat joutua kriisikuntamenettelyyn myös konsernitaseeseen kertyneen alijäämän tai konsernitilinpäätöksestä laskettavien tunnuslukujen perusteella. Jos kriisikuntakriteerit täyttyvät kuntakonsernin osalta, arviointimenettely käynnistetään, vaikka peruskunnan osalta kriteerit eivät täytyisikään. Kaupungin konsernitaseessa on vuoden 2017 lopussa vielä alijäämää 1,7 milj. euroa.

- Miten kaupunki on valmistautumassa tulevaisuuden haasteisiin?

7 SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA

Arvio kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on esitetty tasekirjan sivulla 23 - 26. Kaupunginhallitus toteaa selonteossa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havaintojen perusteella toiminnassa ei ole ollut vakavia ongelmia tai puutteita eikä merkittäviä riskejä ole realisoitunut.

Kaupunginhallitus hyväksyi riskienhallintapolitiikan päivityksen helmikuussa 2017. Riskienhallintapolitiikan mukaan toimialat ja keskushallinto tulosalueittain kartoittavat ja arvioivat vuosittain keskeisimpiä riskejään jo vuodesta 2017 lähtien. Riskikartoitus yhteistyössä vakuutusyhtiön kanssa tehdään valtuustokausittain.

Vuoden 2017 sisäisen valvonnan tavoitteena oli sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivittäminen, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa vuoden 2018 alussa.

Vuoden 2015 lopulla Dynasty-sopimushallintajärjestelmässä tehdyssä laajassa sopimustarkastelussa havaittiin huomattavia puutteita. Sopimushallinnan riskien vähentämiseksi päädyttiin uuden sopimushallintajärjestelmän hankintaan. Järjestelmän käyttöönotto ei toteutunut vielä vuonna 2016 eikä 2017, tavoitteena on vuosi 2018.

Kehitysjohtajan vastuulla olleita konserniohjauksen ja -valvonnan tehtäviä jaettiin jo vuonna 2016 keskushallinnon viranhaltijoille kehitysjohtajan jäätyä virkavapaalle. Kehitysjohtaja oli virkavapaalla koko vuoden 2017. Konserniin liittyvät tehtävät on siirretty talousjohtajalle ja huhtikuussa 2017 työnsä aloittaneelle elinkeinojohtajalle. Konsernivastuut on päivitetty myös hallintosääntöön.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.5.2017 uuden konserniohjeen, jota valmisteltiin useamman vuoden ajan. Uudessa konserniohjeessa on tarkennettu myös sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmallisuutta ja raportointia.

Vaikka kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa on hieman edistytty, riittää käytännön työssä, ohjeistamisessa ja konsernivalvonnassa edelleen kehitettävää. Tarkastuslautakunta näkee varsinkin konserniohjauksen ja -valvonnan haasteellisenä keskushallinnon niukkojen henkilöstöresurssien valossa.

8 YHTEENVETO

Tässä arviointikertomuksessa on tuotu esille niitä tarkastuslautakunnan mielestä olennaisia asioita, joiden tulisi herättää valtuustossa keskustelua ja jotka otettaisiin huomioon tulevaa toimintaa suunniteltaessa.

Kaupungin ylijäämä vuoden 2017 tilinpäätöksessä oli viime vuosien tapaan ylijäämäinen. Ylijäämä oli 3,8 milj. euroa ja sen syntyymiseen vaikuttivat mm. noin 6 milj. euroa arvioitua suurempina toteutuneet vero- ja valtionosuustulot. Toimintakulut puolestaan ylittyivät yhteensä 9,5 milj. euroa, jossa vaikutukseltaan merkittäviä olivat palvelujen ostot, jotka sekä alkuperäiseen että muutettuun talousarvioon verrattuna ylittyivät noin 10 milj. euroa. Henkilöstökulut toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä (noin 1 milj. euroa), ja olivat noin 6 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2016. Taseessa ei ole enää kattamattomia alijäämiä, sen sijaan ylijäämää on 1,2 milj. euroa.

Valtuuston vuosina 2013 ja 2014 hyväksymillä tasapainottamistoimenpiteillä on viime vuosina saatu aikaan kaupungin taloudellisen tilanteen koheneminen. Tasapainottaminen on onnistunut ja alijäämät on saatu katettua. Kaupungin talous on kuitenkin edelleen varsin haavoittuvainen mm. työttömyyden ja sosiaali- ja terveyspalvelujen menojen kasvaessa. Työttömyysaste on valtakunnan tasoon (8,4 %) nähden hyvin korkealla, vaikka avoimien työpaikkojen määrä onkin kääntynyt nousuun. Sosiaali- ja terveyspalvelujen menot rasittavat kaupungin taloutta jatkossakin johtuen väestön vähenemisestä ja ikääntymisestä. Tilastojen mukaan taloudellinen huoltosuhde vuonna 2016 Savonlinnassa oli 178, kun se koko maassa oli 142.

Palvelurakenteen muutosten lisäksi tarkastuslautakunta näkee haasteellisena positiivisen kaupunkikuvan rakentamisen. Tarkastuslautakunta toivoo, että kaupungin viestintä uuden tiedottajan myötä muuttuu suunnitelmallisemmaksi. Negatiivisten uutisten sijaan tulisi painottaa viihtyisää ympäristöä, kulttuuripalveluja ja aktiivista elinkeinopolitiikkaa. Myöskään kehittämismyönteistä ilmapiiriä ja elämän laatuun sekä asumisympäristöön liittyviä tekijöitä ei tulisi unohtaa. Elinkeinoitoiminnan kehittäminen ja työllisyyden hoito nousevat merkittävään rooliin.

Yhteistoimintaa lisäämällä eri yhteisöjen, yritysten ja kuntalaisten kesken kaupunki saadaan elinvoimaisemmaksi. Asiakas- ja kuntalaistapalautteen hyödyntämistä kaupungin toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa on syytä lisätä.

Henkilöstöön ja organisaatorakenteeseen liittyviä riskejä tulee tarkastella kriittisesti. Sekä keskushallinnon että toimialojen hallinto-organisaatiot ovat hyvin ohuita. Niissä kuitenkin tarvitaan toimijoita, kun huomioidaan yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset, jotka vaativat asioiden paneutumista. Myös sisäisen valvonnan kannalta liian ohut organisaatorakenne on riski.

Talouden sopeuttamistoimia on tehtävä jatkossakin ja varauduttava kiristyvään talouteen.

Kauppatorin seisake ja kevyen liikenteen väylä

9 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESIITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2017 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lausunnon tulee olla valtuuston käsiteltävänä viimeistään kuluva vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Savonlinnassa 15.5.2018

Markku Nousiainen
puheenjohtaja

Stephen Condit

Merja Immonen

Merja Kiesiläinen

Marja Sisko Nousiainen

Lauri Tiainen

Esa Valkonen
varapuheenjohtaja

Tapani Hannonen

Mikko Jantunen

Marjut Loikkanen

Teija Ronkanen